

El Graell

Sant Salvador de Guardiola

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Urbanització del Graell
Emplaçament	Carretera de can Maçana (BP-1101) al km. 10 camí en direcció oest 1 km aprox.
Alçada:	347

Coordenades:

Latitud:	41.67501
Longitud:	1.7737
UTM Est (X):	397925
UTM Nord (Y):	4614420

Classificació

Número de fitxa	08098-304
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Contemporani Popular
Segle	XVIII-XX
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Estat de conservació precari d'alguns coberts
Protecció	Legal
Observacions protecció:	Catàleg de masies (núm. 036)
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	000300200CG91D0001AM
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dl., 04/01/2016 - 01:00

Descripció

Masia de dimensions mitjanes que ha conservat el volum i, exteriorment, la tipologia constructiva originària. Està formada per un cos residencial que té adossat un cobert al nord i altres coberts al sud-est. L'habitatge principal és una construcció de planta rectangular, força estreta i allargada, amb coberta dues aigües i planta baixa més un pis i golfes. La façana principal, encarada a llevant, presenta diverses finestres emmarcades amb llindes i brancals de pedra, però no ha conservat el portal originari, que era adovellat i que fou substituït en obres recents. Els murs són de pedra, actualment arrebossats i pintats de blanc. A l'interior la casa ha estat totalment remodelada. El cobert adossat al nord és una construcció en forma d'habitatge, que va ser feta l'any 1904 (segons indica una inscripció) i compta amb dues plantes. Darrerament servia com a cobert de treball. Els coberts del costat sud-est són de menor qualitat, sobre una base de pedra però reconstruïts en part amb totxo.

Observacions:

Inscripció en una llinda del cobert nord: "Leonci Soler y March. Any 1904".

Informació facilitada per Assumpció Cots Vila.

Història

No coneixem notícies sobre l'origen d'aquesta casa, que J. Capdevila no relaciona amb cap dels masos coneguts d'època medieval. Tanmateix, per la seva tipologia arquitectònica ha de ser un mas força antic, com a mínim dels segles XVII-XVIII. Sabem que antigament es deia el Graell de les Eugues. Des de principis del segle XVIII el mas era propietat de la família Soler, blanquers de Manresa que tenien la casa principal al carrer Galceran Andreu i a Sant Salvador de Guardiola posseïen també el mas Calvet. Durant el segle XVIII els hereus van ser Joan Baptista Soler, Josep Soler Vilomara i Joan Baptista Soler Soler. Aquest últim era comerciant i industrial, i va morir el 1810, encara posseïdor dels dos masos (FERRER, 1982: 33-36). Uns anys després els Soler s'emparentarien amb els March, donant lloc a una de les famílies manresanes més notables en la qual hi trobem representants il·lustres com l'advocat, polític i historiador Leonci Soler i March. D'altra banda, des del segle XVIII la família Brunet, procedents del mas Brunet, eren els masovers de la casa, una ocupació que van passar de pares a fills fins el 1960, quan van deixar la pagesia. Segons indica una inscripció, Leonci Soler i March va fer construir el cos adossat l'any 1904. Després de la seva mort, l'any 1932, la propietat passà a mans del seu fill Lluís Soler i Terol, doctor en medicina, dret i també dramaturg. Lluís es va separar de la seva esposa i, segons sembla, en aquesta casa rebia una amistançada. El seu fill va intentar ingressar-lo en una institució psiquiàtrica, i morí l'any 1958. Una mica abans, entorn de 1954, Narcís Torrentó, un gran propietari de Viver i Serrateix, va comprar el Graell i el Calvet. A la dècada de 1970 les dues finques es van vendre i els propietaris van promoure les dues urbanitzacions existents: el Calvet i el Graell. L'any 1983 van adquirir la masia els actuals propietaris, la família Soler, que han fet una remodelació important a l'interior de l'habitatge.

Bibliografia

Diputació de Barcelona; BERRY SAR, S.L. (2010). Pla especial de catalogació de masies i cases rural en sòl no urbanitzable. Ajuntament de Sant Salvador de Guardiola (núm. 036).

FERRER, Llorenç (1982). "Genealogia de la família Soler i March. Aspectes socio-econòmics".

Miscel·lània d'Estudis Bagencs, núm. 2. Centre d'Estudis del Bages, Manresa, p. 33-37.

